

Inriktningsprogram

Val 2021

Antaget Februari 2021

ORD FÖRE

Kristdemokrater i Svenska kyrkan, för en Levande kyrka, (KR) är en partipolitiskt obunden nomineringsgrupp med grunden i den kristdemokratiska rörelsen.

Förbundets grundläggande mål framgår av § 4 i de gemensamma förbundsstadgarna, nämligen att med ett gemensamt program som grund arbeta för att Svenska kyrkan ska fullfölja sin kallelse att göra Jesus Kristus känd, trodd, älskad och efterföljd.

Programmet handlar om hur vi vill arbeta för en levande kyrka, en livaktig och trovärdig verksamhet inom Svenska kyrkan på församlingsnivå, stiftsnivå och nationell nivå. Här beskrivs även en del av de värderingar som är särskilt viktiga för oss som företräder Kristdemokrater i Svenska kyrkan, för en Levande kyrka.

Med detta program vill vi erbjuda dig ett redskap för ansvarstagandet som förtroendevald i Svenska kyrkan. Programmet är ett inriktningsprogram och kompletteras och konkretiseras med hänsyn till varierande förhållanden i församlingar, pastorat och stift.

Inriktningsprogrammet arbetades först fram 2006 och har sedan reviderats inför varje kyrkoval, nu senast februari 2021. Verksamhets och valplan antogs av förbundsstyrelsen 10/10 2020.

Kristdemokrater i Svenska kyrkan för en Levande kyrka

Innehåll	2
Valprogram 2021, en Levande kyrka.	3-4
Inriktningsprogram	5
En levande kyrka är målet	5
Kyrkan vem är hon?	5
Gudstjänsten är församlingens centrum	6
Diakoni är kärlekens handlingar	6
Gemenskap trots olika traditioner	7
Kyrkorummet måste värnas	7
Vi vill att kyrkan ska vara för alla åldrar	8
Kyrkans musik och körsång är en del av kyrkans helhet	8
Svenska kyrkans uppdrag är mission	9
Bemöt din nästa som du själv vill bli bemött	9
Ekumenik är viktig	10
Etisk förvaltning handlar om trovärdighet	10
Förvalta både den yttre och inre miljön	10
Viktigt med forskning och utveckling inom kyrkan	11
Förenkla inom kyrkan	11
Val av församling ska vara friare	11
Personalansvar för alla	12
Kyrkan måste också vara digital	12
Kyrkans kulturarv angår hela folket	12
Kyrkoavgift efter bärkraft	13
Begravningsväsendet hos Svenska kyrkan även i framtiden	13
Förändring är inget självändamål	13
En fri kyrka är en viktig kraft i samhället	14
Svenska kyrkan har en särställning i samhället	14
En levande och öppen kyrka	14
Kyrkans identitet är en fråga om bekännelse	15
En värdegrund som överlever allt	15-16

Valprogram 2021

EN LEVANDE KYRKA

- **en kyrka för hela familjen**

Dopet är vägen in i Guds rike och kyrkans gemenskap. En levande kyrka måste därför på olika sätt markera dopets betydelse för de döpta i alla åldrar. Detta sker genom olika former av undervisning t.ex. barngrupper, konfirmandundervisning, Alphagrupper, bibelstudier samt kristna skolor och förskolor.

Denna undervisning måste få en förankring i gudstjänster, där alla kan känna sig välkomna. Konceptet Messy Church är ett exempel på generationsöverbyggande gudstjänster.

Där det är möjligt bör församlingen kunna driva kristna förskolor och skolor, gärna i samverkan med andra samfund.

Svenska kyrkan är en av landets främsta kulturaktörer, framförallt inom sång-och musikområdet. Kören utgör en stor och bred mötesplats i församlingens mitt. En särställning har arbetet med körer för barn och unga. Därför måste kyrkomusikens och körens viktiga roll fortsatt lyftas fram.

- **verkar för Kristi kyrkas enhet**

”Jag ber att de alla ska vara ett, så att världen kan tro.” Jesu översteprästerliga förbön markerar betydelsen av de kristnas gemenskap. Vår kyrka måste verka för goda ekumeniska relationer, såväl i internationella sammanhang, som nationellt och på församlingsnivå.

Utbyte med andra kyrkors teologiska fakulteter är ett sätt att öka förståelsen för andra kyrkotraditioner. För att främja olika fromhetstraditioner inom kyrkan, den inre ekumeniken, vill vi också verka för ökad samverkan med de fristående teologiska högskolorna.

Svenska kyrkan ska generöst upplåta sina kyrkor och andra lokaler för olika kyrkor som etableras i takt med att allt fler människor från t.ex. Mellanöstern och Afrika söker sig till vårt land.

Det ekumeniska arbetet ute i olika församlingar behöver dokumenteras och samlas som ”goda exempel”.

- **står upp för alla människors unika, lika och okränkbara värde**

En levande kyrka måste tala klarspråk när mänskliga rättigheter kränks. Kyrkan ska värna livet från dess början till dess slut.

De som söker sig till vårt land på flykt undan krig och förföljelse, eller av annan anledning, ska mötas med respekt och värme. Församlingarna bör, tillsammans med andra organisationer, verka för att rusta människor att göra en diakonal och humanitär insats. Rekrytering och utbildning av volontärer är viktiga satsningar inför framtiden.

Att Svenska kyrkan ska kunna möta alla vi möter med respekt och värme är självklart. Exempelvis de som sökt sig till Sverige på flykt undan krig och förföljelse.

Institutionssjälavården på sjukhus, fängelser och militära anläggningar är av stor betydelse som regional kyrklig verksamhet. Institutionssjälavården är ett viktigt gemensamt ansvar för Svenska kyrkan och bör finansieras solidariskt nationellt eller via stiftet.

Inriktningsprogram

EN LEVANDE KYRKA ÄR MÅLET

Levande församlingar i hela vårt avlånga land är nödvändigt för en livskraftig kyrka med bred förankring i det svenska samhället.

Vi vill arbeta för en livskraftig kyrka nära människorna. En kyrka som erbjuder den kristna tron och välkomnar till gemenskap, värme och ett andligt kraftcentrum. Församlingens gemenskap är därför något vi prioriterar mycket högt.

Strävan bör vara att Svenska kyrkan ska fungera som ett sammanhållande kitt och en gemenskapsfrämjande kraft i samhället. Kyrkan ska vara en aktiv normbildare som förknippas med delaktighet och sammanhang, frihet och förnyelse, andlighet och djup, glädje, tradition och fest.

Kyrkans unika tillgång och bidrag i mötet med människor är och måste vara Kyrkans Herre, den uppståndne Jesus Kristus. Enligt kyrkans bekännelse möter vi honom främst i bibelordet, förkunnelsen, bönen, nattvarden, dopet och i församlingens gemenskap.

Det som mer än något annat knyter samman befolkningen i Sverige och Svenska kyrkan är de kyrkliga handlingarna dop, konfirmation, vigsel och begravning.

Att människor vänder sig till kyrkan i samband med viktiga och livsavgörande händelser är ett uttryck för den samhörighetskänsla och det förtroende som finns för Svenska kyrkan. Det är angeläget att Svenska kyrkan tar vara på de möten med människor som de kyrkliga handlingarna ger så att de blir en integrerad del av församlingens liv. Vi vill inte att kyrkan reduceras till en serviceinrättning för kyrkliga riter.

KYRKAN VEM ÄR HON?

Grunden för kyrkans tro och lära är Bibeln. Svenska kyrkan finns överallt där dess medlemmar lever och rör sig. Men kyrkan är först och främst en världsvid andlig gemenskap i Jesus Kristus. Kyrkans uppdrag (mission) är att i ord och handling förkunna evangelium om Jesus Kristus genom att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni. Genom varje kyrkotillhörig, förtroendevärd och anställd, vigd eller icke vigd, gestaltar kyrkan dagligen sin existens och sin villighet att tjäna Gud och sin nästa.

Kyrkans uppdrag bärs i hög grad upp av orden och språket, men uttrycks även i handling. Många andliga erfarenheter kan vara svåra att uttrycka och förmedla i ord. I kyrkans diakonala arbete blir Kristi kärlek synlig och konkret. Men även den sakrala konsten och kulturens mångahanda uttrycksformer erbjuder värdefulla redskap i kyrkans verksamhet. Ett särskilt exempel är kyrkans musikaliska skatt.

Kyrkan kan i grunden inte definieras i fysiska termer. Kyrkobyggnader är redskap i arbetet men aldrig ett mål för det.

GUDSTJÄNSTEN ÄR FÖRSAMLINGENS CENTRUM

I församlingens liv står gudstjänsten i centrum. Gudstjänsten är ett uttryck för viljan att möta och föra in Guds närvaro och tilltal i människors vardag. Det är viktigt att gudstjänsten formas som församlingens möte med Gud i bön, lovsång och i nattvardens tacksägelse. Hänsyn ska tas till människors erfarenheter och referensramar. Detta kan uppnås genom att låta olika alternativa uttrycksformer finnas och genom att målmedvetet arbeta för att involvera så många som möjligt, både lekmän och anställda, i förberedelserna och genomförandet av gudstjänsten. Vi vill att gudstjänsten ska förmedla hemkänsla vilket kan ske genom att tradition och förnyelse förenas och blir till upplevelser av igenkänning. Det är viktigt att sökandet efter nya uttrycksformer inte leder till utarmning av gudstjänsten eller skapar känslor av främlingskap.

Gudstjänstens upplägg bör omsorgsfullt förankras i församlingen och grundas i den strategi som formulerats i församlingsinstruktionen.

DIAKONI ÄR KÄRLEKENS HANDLINGAR

Kyrkans diakonala arbete handlar om att:

- I Jesu efterföljd möta människor
- Hjälpa människor i livskriser.
- Slå vakt om människovärdet, särskilt för de små och svaga, de ofödda, de svårt sjuka och de som är i livets slutskede.
- Överbrygga funktionsnedsättning/funktionsvariation.
- Värna om barn, äktenskap och familj.
- Stödja ensamma föräldrar.
- Sjukhuskyrkan, fängelsearbetet och motsvarades verksamhet understöds och ges goda arbetsvillkor.
- Motverka idealisering och bruket av droger samt att bidra till att skapa drogfria miljöer.
- Aktivt ta i frågorna om arbetets villkor och vårt gemensamma ansvar för de arbetslösa. Tillit till egna och andras resurser växer naturligt fram i en öppen och generös församlingsgemenskap. En sådan gemenskap kan vara ett kraftfullt redskap i kampen mot arbetslöshet.
- Ta människors oro och rädsla för och upplevelse av misslyckande på allvar i tider av omvälvande samhällsförändringar.
- Hjälpa till att inlemma flyktingar och invandrare i samhälle och församling.
- Se och bekräfta människor.

Kristdemokrater i Svenska kyrkan för en Levande kyrka

Kyrkans diakonala arbete har andra kvaliteter än liknande social verksamhet inom kommuner, landsting och regioner. Diakonin ska inte ersätta det offentliga samhällets ansvar inom vård och omsorg. För det diakonala arbetets utveckling är det viktigt att samverka med offentliga sektorn och dess företrädare.

Så mycket som möjligt av det diakonala arbetet bör organiseras så att ideella insatser underlättas och uppmuntras. Svenska kyrkan bör även eftersträva samverkan och utbyte med andra kyrkor. Samverkan bör också ske med andra organisationer som bygger på frivilligarbete.

En viktig uppgift för kyrkan är att tillsammans med andra organisationer arbeta för en effektiv beredskaps och jourverksamhet i kris och katastrofsituationer. Kyrkan har ofta en unik och viktig roll i samband med kriser och katastrofer. Samverkan med ansvariga myndigheter är viktiga för att kyrkans insatser ska kunna integreras i beredskapsplaner och vid konkreta insatser.

Många lider i ensamhet och isolering av sjukdom och psykisk ohälsa. Kyrkan har en viktig uppgift i att bidra till att förebygga ohälsa, inte minst genom att på olika sätt i sin gemenskap ta in dem som är särskilt utsatta och i behov av stöd. Församlingarna bör ha genomarbetade och väl förankrade program för att synliggöra och vidta åtgärder för att underlätta alla människors möjlighet till delaktighet och medverka i församlingens skiftande verksamheter, oavsett språkliga, funktionsmässiga, psykologiska eller andra barriärer.

Svenska kyrkan på nationell nivå har en viktig roll i att hjälpa församlingarna att systematisera, synliggöra och sprida information och kunskap om utanförskap och funktionsnedsättning/funktionsvariation.

GEMENSKAP TROTS OLIKA TRADITIONER

Bland dem som tillhör Svenska kyrkan kan man finna människor med olika traditioner och värderingar. Det är viktigt att den ena trosriktningen eller gruppen inte håller nere eller förtrycker den andra utan att vi tillsammans utifrån våra olika utgångspunkter får upptäcka rikedomen i Guds församling.

KYRKORUMMET MÅSTE VÄRNAS

I ett samhälle som präglas av ytlighet, stress och brist på sammanhang, kan den öppna och tillgängliga kyrkan vara en oersättlig plats för stillhet, eftertanke och inre lugn för människor.

Svenska kyrkan har ett stort ansvar att värna om sina kyrkor som sakrala rum. Det är viktigt att utforma tydliga principer för hur och till vilka ändamål kyrkans lokaler och andra fysiska tillgångar ska upplåtas så att nyttjandet ligger i linje med kyrkans mål och syfte.

Svenska kyrkan har ett stort ansvar att förvalta det kulturhistoriska arv som är knutet till kyrkorna. I förvaltningen av de kulturhistoriska värdena är det viktigt att ändamålsenlighet och funktion inte blir satta åt sidan.

VI VILL ATT KYRKAN SKA VARA FÖR ALLA ÅLDRAR

Barnen och de unga är kyrkans och församlingens nutid och framtid. För att detta ska bli verklighet är det viktigt att barn och unga aktivt involveras och ges naturliga möjligheter till delaktighet. Kärnan i varje församlings barn och ungdomsverksamhet bör vara gudstjänster som även barn och unga kan förstå och uppskatta. Söndagsskola och barngrupper kan ge viktiga kunskaper som ökar barnens utbyte av församlingens gudstjänster. För konfirmanderna i församlingen är det viktigt att församlingens liv innefattar gudstjänster som tilltalar också de unga genom att framhäva glädjen och friheten i det kristna budskapet. All förnyelse av gudstjänst och församlingliv bör grundas i en strävan efter medverkan från dem som är närvarande oavsett målgruppens ålder.

Söndagens gudstjänster bör kompletteras med vardagsverksamhet i olika former och för olika åldrar till exempel kyrkans barngrupper och förskola.

Konfirmationen är inte bara en bekräftelse av dopet utan även en viktig milstolpe i den unga människans mognad och kunskapsutveckling om vad den kristna tron innebär. För oss är konfirmationen ett högprioriterat område. Vi vill därför satsa på att öka andelen unga som konfirmerar sig. Sådana insatser bör bygga på en genomtänkt strategi som integreras i församlingens övriga arbete och med andra verksamheter som ungdomar deltar i.

Identitet, tro och bekännelse förutsätter kunskap. Därför är kyrkans arbete i skolorna viktigt. Bibeläventyret är ett viktigt redskap. Barn och ungdomar har rätt till en egen tro och måste ges möjlighet att möta kristen tro och kristet tänkande i skolans verksamhet, enligt barnkonventionen. Församlingarna måste avsätta resurser för att möjliggöra ett aktivt skolarbete, dokumenterat och beskrivet i församlingsinstruktionen.

Det är även viktigt att stödja olika fristående organisationer inom Svenska kyrkan som vill verka bland unga för att göra Jesus Kristus känd, trodd, älskad och efterföljd.

KYRKANS MUSIK OCH KÖRSÅNG ÄR EN DEL I KYRKANS HELHET

Kyrkomusik och körverksamhet är viktigt i kyrkan. Sången och musiken kan ofta förstärka en andlig upplevelse och öka gemenskapen mellan människor. Kören utgör en stor och bred mötesplats i församlingens mitt med målet inställt på gudstjänsten. En särställning har arbetet med körer för barn och unga. Musik är ett språk i ständig förnyelse samtidigt som dess förmåga att överbrygga klyftor mellan olika tidsepoker och kulturer bör tas till vara. Kyrkans musik och rekryteringen av nya kyrkomusiker måste ges goda förutsättningar för att även framtidens kyrka ska kunna ha ett rikt och blomstrande musikliv. Musik, körverksamhet och liturgisk dans är viktiga redskap i strävan att inbjuda till deltagande i gemenskapen.

SVENSKA KYRKANS UPPDRAG ÄR MISSION

Jesus sade "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er." Matteus 28:19.

Svenska kyrkans internationella arbete har sin utgångspunkt i missionsbefallningen, och ska bedrivas både på lokal-, stifts- och nationell nivå. För att frigöra ett kraftfullt engagemang är det viktigt att värna församlingarnas frihet att självständigt utveckla och finansiera egna missions-, bistånds- och samverkansprojekt. Utan ett lokalt engagemang förlorar det internationella arbetet alltför lätt den viktiga kopplingen till församlingens dagliga verksamhet.

Samtidigt är det viktigt att församlingarna och rikskyrkan har tillgång till och använder sig av effektiva system för informationsutbyte, redovisning och revision. Tilltron till Svenska kyrkans evangelisations-, hjälp- och solidaritetsarbete får inte rubbas genom bristande säkerhet och kontroll i hanteringen av resurser.

De nationella kyrkliga organen ska tjäna församlingarnas liv och verksamhet genom ett brett informations och erfarenhetsutbyte.

Församlingarna bör i samråd med handläggare på stifts och riksnivå kontinuerligt sträva efter att få del av EU's utvecklingsmedel som resurs i församlingarnas bistånds och missionsarbete.

Svenska kyrkan måste fortsätta att bedriva mission och hjälpverksamhet i andra länder. Vi har i Sverige mycket att lära från kyrkor i andra länder när det gäller att bedriva mission i den egna befolkningen.

Genom Svenska Kyrkan i Utlandet, ska svenskar som är bosatta eller tillfälligt vistas utomlands även i framtiden ha möjlighet till gemenskap och engagemang i Svenska kyrkan. De ska ha rätt att rösta vid valen till Kyrkomöte.

BEMÖT DIN NÄSTA SOM DU SJÄLV VILL BLI BEMÖTT

"Allt vad ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni också göra för dem. Detta är lagen och profeterna." Matteus 7:12.

Kyrkan ska som tidigare aktivt kämpa mot rasism och främlingsfientlighet och arbeta för en generös flyktingpolitik, samt bidra till att saklig information sprids om denna. Kyrkan bör också ställa upp praktiskt för flyktingar och invandrare för att underlätta deras inlemmande i vårt samhälle. Därför bör vi verka aktivt för att integrera dem i församlingens verksamhet och låta församlingens liv berikas av nya uttryckssätt och traditioner.

EKUMENIK ÄR VIKTIGT

För en kyrka som ser sig själv som en del av en världsvid andlig gemenskap blir det ekumeniska arbetet på nationell och internationell nivå livsviktigt. I det lokala ekumeniska arbetet är Svenska kyrkan en mycket viktig part om den lokala ekumeniken ska fungera. Ekumeniskt arbete kan bedrivas på många sätt, inte minst genom teologiska samtal, gudstjänstgemenskap och praktiskt, humanitärt arbete i både Sverige och utomlands. Respekt för andra kyrkotraditioner är nödvändig om det ekumeniska arbetet ska vara trovärdigt.

Samarbetet med andra kristna organisationer, som grundar sin verksamhet på samma bekännelseskrifter som Svenska kyrkan, är omistligt. Ungdomsorganisationerna CREDO och SALT är ett par exempel på sådana organisationer. Den nya informationstekniken har öppnat för nya möjligheter till utbyte och gemenskap. Dessa möjligheter bör tas till vara. Vi ska visa öppenhet vid upplåtande av våra kyrkor och övriga lokaler till andra kristna församlingar.

ETISK FÖRVALTNING HANDLAR OM TROVÄRDIGHET

Svenska kyrkans samlade tillgångar ska användas på ett sådant sätt att förvaltningen underordnas det övergripande målet att göra Kristus känd och älskad. Svenska kyrkans ägande och ekonomiska tillgångar får inte hanteras på ett sätt som skapar trovärdighetsproblem i hennes mission. En entydig strävan ska därför vara att Svenska kyrkan ska fungera som ett exempel på att ägande och rikedom på ett trovärdigt sätt går att förena med kamp mot girighet, miljöförstöring och misshushållning. Detta kräver att Svenska kyrkans egen förvaltning präglas av en vilja till öppenhet och genomlysning.

Etisk förvaltning kan främjas genom vidareutveckling av etiska principer och riktlinjer i placeringsfrågor och egendomsförvaltning. Detta bör ske på samtliga nivåer inom Svenska kyrkan.

FÖRVALTA BÅDE DEN YTTRE OCH INRE MILJÖN

Kyrkan ska engagera sig i förvaltarskapsuppgiften att värna om skapelsen i vilket människan, naturen och djuren ingår. I samarbete med alla goda krafter ska kyrkan verka för att vårda såväl den inre som yttre miljön --- en god medmännisklig miljö såväl som ett ekologiskt hållbart samhälle, både lokalt och globalt. Varje kyrkotillhörig och församling har också ett ansvar som förvaltare av kristendomens grundläggande värden. Kyrkan vinner i trovärdighet när hon tar sitt andliga uppdrag på allvar och uthålligt engagerar sig för den själsliga/medmänniskliga och fysiska miljön. Vi vill att det på varje nivå och ansvarsområde i Svenska kyrkan bedrivs ett målmedvetet och kraftfullt arbete för en långsiktigt hållbar inre och yttre miljö. I miljöarbetet bör det vara naturligt att ta vara på de möjligheter som finns att söka bidrag bland annat från EU:s utvecklingsfonder.

VIKTIGT MED FORSKNING OCH UTVECKLING INOM KYRKAN

Forskning och utveckling av ny kunskap är ett verksamhetsområde som i vissa tider har försummats av trossamfunden. Kyrkan står nu i en tid som präglas av en dramatisk tillväxt av ny kunskap. För prästers och andra anställdas utveckling och för kyrkans självförståelse och hennes syn på sin roll i individens och samhällets liv är forskning och utveckling en verksamhet som kommer att bli allt viktigare. Därför bör de nationella kyrkliga organen långsiktigt och metodiskt avsätta resurser till forskning i andligt liv och annan teologisk forskning av betydelse för Svenska kyrkan.

Kyrkohistoriska kunskaper är av avgörande betydelse för att förstå Svenska kyrkans rötter och identitet som evangelisk-luthersk kyrka och för att kunna bygga meningsfulla ekumeniska relationer med de många kyrkosamfund som finns i vårt land. Akademiska studier i kyrkohistoria bör därför vara ett krav för antagning av prästkandidater vid Svenska kyrkans Utbildningsinstitut.

FÖRENKLA INOM KYRKAN

Det finns många skäl för Svenska kyrkan att eftersträva en enklare och tydligare organisationsstruktur. På varje nivå i organisationen bör det endast finnas en beslutande instans som gör anspråk på direkt demokratisk legitimitet.

Den dubbla ansvarslinjen där ansvaret är fördelat mellan förtroendevalda och präster är viktig i förståelsen av Svenska kyrkan som en evangelisk luthersk kyrka. Vid tillämpningen av den dubbla ansvarslinjen är det viktigt att ansvarsfördelningen mellan kyrkoherde och förtroendevalda blir tydlig. Ett sätt att markera detta kan vara att stiftet är arbetsgivare för kyrkoherdarna. För att tydliggöra hur det gemensamma och delade ansvaret förvaltas bör biskoparna även ges rösträtt i kyrkomötet.

I församlingens arbete är det viktigt att fånga upp engagemanget utanför de anställdas och de förtroendevaldas krets. Församlingsmöte, där församlingens alla medlemmar inbjuds till samtal kring församlingens verksamhet, kan vara en bra form för detta.

En fungerande församling förutsätter bred och aktiv medverkan från lekmän i verksamheten. Medverkan från lekmän bör på olika sätt främjas i kyrkans verksamhet. I Församlingsinstruktionen bör formerna för hur detta ska ske klargöras. Det är viktigt att församlingsborna involveras i arbetet med församlingsinstruktionen.

VAL AV FÖRSAMLING SKA VARA FRIARE

Vi vill på allvar ta ansvar för kyrkans åtagande att bedriva verksamhet över hela landet. Vi säger därför ja till tanken på en fri församlingstillhörighet där kyrkoavgiften stannar kvar i den församling där man är bosatt. Det är viktigt att vi i övrigt genomför alla de förändringar som är möjliga för att kyrkans medlemmar fritt ska kunna välja vilken territoriell församling man vill engagera sig inom. Fritt val av församling kan motverka utträde ur kyrkan.

PERSONALANSVAR FÖR ALLA

Svenska kyrkans anställda har ett arbete som ofta utsätter dem för djupgående påfrestningar. Kyrkan har därför ett ansvar för att alla anställda erbjuds professionell och regelbunden handledning, samtal och kompetensutveckling. Det är viktigt att alla kyrkans anställda involveras i fullgörandet av kyrkans uppdrag, därför ska även personalutvecklingen innefatta all personal.

KYRKAN MÅSTE OCKSÅ VARA DIGITAL

Människor möts och söker i allt större utsträckning information i den digitala världen på Internet och via andra sociala medier. Detta gäller inte minst för unga människor. Om Svenska kyrkan ska bli synlig och tillgänglig på Internet är det viktigt att man på samtliga nivåer inom kyrkan har genomarbetade och väl fungerande kommunikationsstrategier för hur de nya medierna ska användas för att öka tillgängligheten till kyrkan, till dess verksamhet och andliga skatter. Även när pandemin är över vill vi att församlingarna ska fortsätta digitala sändningar. Kyrkans närradio behöver också vårt stöd.

KYRKANS KULTURARV ANGÅR HELA FOLKET

Vi är angelägna om att slå vakt om den kulturskatt vi har i form av kyrkoårets helgdagar. Svenska kyrkan har en viktig uppgift i att levandegöra betydelse och innebörd i kyrkoårets helgdagar. Detta uppdrag är särskilt viktigt i kyrkans skol- och konfirmandarbete.

De kyrkliga kulturminnena utgör en annan viktig och värdefull del av det svenska kulturarvet. Ansvaret för dessa bör därför inte bäras enbart av Svenska kyrkans egna medlemmar. Det är en angelägenhet för hela svenska folket. Därför bör Svenska kyrkan få en ersättning för vården av kulturhistorisk värdefull egendom som ligger i nivå med den verkliga kostnaden.

Församlingskyrkorna är viktiga bärare av bygdens och dess människors identitet och historia. Det är viktigt att kyrkolokalerna i så stor utsträckning som möjligt, hålls tillgängliga för besökare. Naturligtvis gäller detta även för dem som lever med olika typer av funktionsnedsättningar/funktionsvariationer.

Vi vill att Svenska kyrkan ska vara en aktiv kulturbärare och en oberoende förmedlare av tidigare generationers andliga erfarenheter till kommande generationer. Ansvaret handlar inte primärt om att bevara byggnader och andra kulturföremål utan om att upprätthålla kunskaperna om och förståelsen för deras tillkomst och bruk.

I de fall där statsmakten, och andra intressen som värnar om det kulturhistoriska arvet, inte anser sig kunna finansiera en ändamålsenlig vård av den historiskt värdefulla egendomen, bör det stå Svenska kyrkan fritt att avyttra den aktuella egendomen.

KYRKOAVGIFT EFTER BÄRKRAFT

Kyrkoavgiften ska utgå efter bärkraft och tas upp på samma sätt som inkomstskatten. Kyrkoavgiften ska beslutas lokalt. Avgiftsuppbörden bör även i en framtid, på grund av de särskilda krav staten ställer på Svenska kyrkan, vara kostnadsfri. Även andra trossamfund, som så önskar, ska även fortsättningsvis kunna få hjälp med uppbörden via skattesystemet.

BEGRAVNINGSVÄSENDET HOS SVENSKA KYRKAN ÄVEN I FRAMTIDEN

Vi anser att det är naturligt att Svenska kyrkan även i framtiden är huvudman för den helt övervägande delen av begravningsverksamheten. Vi vill att begravningsverksamheten ska finansieras genom den lägsta, mest effektiva nivån. Det kan i en del fall vara en församling med egen ekonomi eller ett pastorat, i andra en samverkan mellan flera församlingar/pastorat.

Även Stockholms och Tranås kommuner bör vara delaktiga i den begravningsavgift som från och med 2017 är lika för alla kyrkliga begravningshuvudmän.

Den enskildes möjligheter att välja gravskick måste värnas. Den som önskar bli begravd på annan plats än där man är folkbokförd ska erbjudas möjlighet till detta. Omsorg om de levande och respekt för de avlidna måste prägla begravningsverksamhetens utformning. Detta ska genomsyra både begravningsplatsernas utformning, den tekniska verksamheten och personalens bemötande av besökare.

FÖRÄNDRING ÄR INGET SJÄLVÄNDAMÅL

Förändring och förnyelse är livsviktigt för en kyrka som vill möta människor där de befinner sig. Men förändrings- och förnyelsearbete måste få ta tid. Anpassning till rådande värderingar och attityder i samhället får aldrig bli ett självändamål.

De som är ansvariga för förändringsprocesserna måste våga ta tid i anspråk för information, remisser och bred förankring.

Språket är en nyckelresurs i samband med allt förnyelse- och reformarbete. Viljan till förnyelse får inte leda till att vi går miste om mening, djup och innehåll i det språkbruk som tillämpas i församlingen. Det har inget egenvärde att välja bort ålderdomliga ord och uttryck om det leder till förlust av innebörd och mening.

Möjligheten att använda sig av alternativa liturgiska uttryck kan upplevas som en rikedom samtidigt som en sådan frihet gör förändringsarbetet mindre ödesmättat.

För att främja förnyelse och vitalitet i församlingarna har stiftet och de rikskyrkliga organen en viktig uppgift i att visa på och ge uppmärksamhet åt väl fungerande exempel.

EN FRI KYRKA ÄR EN VIKTIG KRAFT I SAMHÄLLET

Det kyrkliga engagemanget grundas på enskilda människors övertygelse och inte på partipolitik.

Den verksamhet som bedrivs av Svenska kyrkan och andra kyrkor och samfund är en viktig positiv kraft i det svenska samhället och har under årens lopp varit mycket betydelsefull i samhällsutvecklingen. Det finns starka skäl för stat och kommun att även fortsättningsvis se kyrkor och samfund som värdefulla aktörer och tillgångar i samhället.

De kristna trossamfunden i Sverige har ett gemensamt ansvar som förvaltare av den västerländska kristna etiken och värdegrunden i samhällsbygget.

SVENSKA KYRKAN HAR EN SÄRSTÄLLNING I SAMHÄLLET

Svenska kyrkan har genom sin historia, tradition och breda förankring i det svenska folket en särställning i samhället. Svenska kyrkan är landets utan jämförelse största organisation om man ser till antalet medlemmar. Detta förhållande har inte förändrats av att den otidsenliga rollen som statskyrka har ersatts med en identitet som fristående folkkyrka och trossamfund.

EN LEVANDE OCH ÖPPEN KYRKA

Vi vill att Svenska kyrkan ska vara en stabil och resursstark andlig kraft som har råd att bedriva en aktiv verksamhet i hela vårt land. Då ca 55% av invånarna i Sverige tillhör Svenska kyrkan har hon ett särskilt ansvar att skapa en samhörighetskänsla, inte bara bland sina egna medlemmar utan även i samhället i stort.

Viljan att slå vakt om och utveckla den öppna kyrkan, väl förankrad i det svenska folket, tar sig uttryck i kravet att Svenska kyrkan även i fortsättningen ska vara demokratiskt uppbyggd. Detta gör det naturligt för oss som tillhör Svenska kyrkan att ställa oss till förfogande i de kyrkliga valen. Vi vill arbeta för att Svenska kyrkan, som den bredast förankrade folkrörelsen i vårt land, får det stöd hon behöver.

KYRKANS IDENTITET ÄR EN FRÅGA OM BEKÄNNELSE

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen själv definierat sin identitet som ett evangeliskt lutherskt trossamfund med episkopal struktur. Kravet på en episkopal struktur, med stift och biskopar, ser vi som ett uttryck för en önskan att Svenska kyrkan ska manifesteras en enhet i tro, bekännelse och lära.

Vi vill värna om kyrkans identitet så som den uttrycks i de bekännelseskrifter som Kyrkoordningen hänvisar till. Det är därför viktigt att de som valts till förtroendeuppdrag i Svenska kyrkan tillåts utöva sitt uppdrag utan påtryckningar från de politiska partierna. Den förtroendevaldes syn på Svenska kyrkans identitet och uppdrag bör växa fram i kontinuerlig dialog med alla som har ansvar i kyrkan, vigda och icke vigda.

Genom vårt deltagande i de kyrkliga valen vill vi bidra till ett ökat valdeltagande. Engagemang, vitalitet och energi bärs upp av enskilda människor. Inför de kyrkliga valen bör därför sådana personer som har ett starkt kyrkligt engagemang lyftas fram.

EN VÄRDEGRUND SOM ÖVERLEVER ALLT

Vi vill att hela det svenska samhället ska byggas på en kristen värdegrund. Naturligtvis vill vi att denna värdegrund, som i kyrkan uttrycks i tro, bekännelse och lära, även ska präglade vår verksamhet som förtroendevalda i Svenska kyrkan. Här nedan följer några uttryck:

Människan har inte skapat sig själv och bör därför visa ödmjukhet i sin relation till skapelsen. Brist på ödmjukhet utgör ett hot både mot den enskilda människans och mot hela mänsklighetens överlevnad.

Människan är ofullkomlig, vilket måste beaktas i all planering och i alla mänskliga relationer. Människans ofullkomlighet gör viljan till försoning och förlåtelse till en oundgänglig komponent i samhällsgemenskapen.

Alla människor har lika värde, oavsett tro, kön, läggning, åsikter, ålder, ras, ekonomi, kunskap, och handlingar. Svenska kyrkan är en del i en världsvid kyrka som bejakar människors olikheter och samtidigt betonar att vi alla har en och samma Herre.

Det finns en etik, som är tidlös och grundläggande för människans långsiktiga överlevnad. Ditt hör personalismen, människovärdet – att varje människa är unik, oersättlig och oändligt värdefull i sig själv, oberoende av prestationer. Det manar till respekt för och omsorg om våra medmänniskor i livets olika skeden och förhållanden. Denna etik finns uttryckt i tio Guds bud och i det dubbla kärleksbudet. Genom att bejaka denna etik kan de destruktiva krafterna kraftfullt motverkas.

Kärleken är den högsta och överordnade etiska normen. Ett samhälle som är byggt med kärlek kännetecknas av generositet, öppenhet, värme, tillit, omsorg om det svaga och sårbara, frånvaro av våld och vilja till försoning. Äktenskapet mellan man och kvinna är en hörnsten i det mänskliga samhällsbygget och omistligt för kyrkan.

Kristdemokrater i Svenska kyrkan för en Levande kyrka

Samtidigt är äktenskapet ett uttryck för den djupaste gemenskapen mellan människor. Barnets bästa ska sättas i centrum för samhällsbygge och samhällsgemenskap.

För barnen är föräldrarna de viktigaste personerna. Föräldrarna har huvudansvaret för att deras barn får de värderingar och kunskaper de behöver för att orientera sig i samhället och för att förstå de sammanhang där de befinner sig.

Makten ska vara underordnad tjänandet och tjänsten. Denna tanke tar sig bland annat uttryck i subsidiaritetsprincipen, som innebär att maktbärande gemensamma institutioner i samhället ska stödja och komplettera de små gemenskaperna, inte ersätta dem.

Kyrkan har också en viktig uppgift i att självständigt granska maktutövningen i samhället, motverka förtryck, maktmissbruk och brister i samhällets bistånd till människor som är i behov av hjälp och stöd.

Kyrkans solidaritetsarbete handlar om att komma dem till stöd och hjälp som på olika sätt drabbats till exempel av katastrofer, krig, hunger, torka eller förtryck. Men solidariteten gäller också stödet för global religionsfrihet och stöd för förföljda medkristna runtom i världen. En hållning som måste komma tydligare till uttryck i stiftens, den nationella kyrkliga nivåns och församlingarnas liv och opinionsbildning.

Människans solidaritet måste vara gränslös och gränsöverskridande. Därför välkomnar vi församlingarnas rätt att även använda kyrkoavgiftsmedel för biståndsverksamhet utanför den egna församlingens gränser.

Med detta program vill vi bidra till ett aktivt och tydligt engagemang för levande församlingar i Svenska kyrkan.

Kontakta gärna någon företrädare för förbundet för frågor och samtal. Kontaktuppgifter finner du på förbundets hemsida: krsvenskakyrkan.se

Kristdemokrater i Svenska kyrkan, för en Levande kyrka.